

Studiekeuze, Beroepskeuze, Bijbaan

Oriëntatiefase

Een extra laaaaaange vakantie gehad!

Gefest, gechilld, uitgeslapen! Gefest, gechilld, uitgeslapen! Repeat...

De zomervakantie zit er nu écht op! Voor alle regio's.

Maar wat nu?

Verder studeren?

Gaan werken?

Een tussenjaar nemen?

Naar het buitenland: reizen, High School, vrijwilligerswerk?

Inleiding

Sommige mensen weten al héél lang wat ze 'later' willen gaan doen. Als je het aan ze vraagt geven ze meteen antwoord en misschien vertellen ze ook wel gelijk gepassioneerd waarom dat hun droombaan is. Bijna al hun keuzes lijken ook al gericht te zijn op dit doel. Denk aan de profielkeuze, het bijbaantje en/of vrijwilligerswerk en andere vrije tijdsbesteding.

Andere mensen vinden zoveel leuk, zijn zo breed geïnteresseerd dat ze geen keuze kunnen maken. Het liefst zouden ze alles willen leren!

Weer andere mensen hebben nog totaal geen idee wat ze willen, wat ze leuk lijkt, waarvan ze denken: 'dát past bij mij', 'daar ben ik goed in'.

Wat kun je doen als je tot een van de twee laatste groepen behoort?

Als je dus al je diploma hebt gehaald maar je hebt nog geen (studie-)keuze gemaakt, dan zal dit waarschijnlijk jouw tussenjaar of halfjarige break zijn waarin je voor jezelf dingen op een rijtje wilt krijgen. Hoe je dit aan kunt pakken vind je hieronder.

Blik op jezelf

- Waar liggen mijn interesses?
- Wat vind ik leuk?
- Waar ben ik goed in?
- Wat zijn mijn aandachts- en leerpunten?
- Wat past bij mij?
- Welke opleidingen zijn er?
- Wat zijn de vooropleidingseisen?
- Wat ga je leren?
- Wat ga je in de praktijk doen als je afgestudeerd ben?
- Wat zijn de verwachte baankansen?

"Heel wat vragen, maar hoe kom ik hierachter dan?" denk je misschien.

De vragen uit de eerste rij zijn sowieso belangrijke vragen om aan jezelf te stellen. Neem hiervoor de tijd. Het zijn geen vragen waar je 'even snel voor gaat zitten', een soort 'checklist' die je afwerkt en je weer door kunt. De meeste mensen hebben hier wel even de tijd voor nodig. Je hoeft de vragen ook niet allemaal in een keer te beantwoorden. Hier kunnen dagen, weken en soms maanden overheen gaan. Geef jezelf die tijd.

Soms komen de antwoorden op de momenten dat je bewust met de vragen bezig bent. Het kan juist ook voorkomen dat de antwoorden komen dat je er niet bewust mee bezig bent. Dat ze komen op een moment dat je in een bepaalde situatie zit, dat er iets gebeurt en je ineens realiseert dat een bepaalde (re)actie echt kenmerkend voor jou is. Dat dit typerend is voor waar jij goed in bent, waar je interesse ligt. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren tijdens dat je in een winkel bent, met je vrienden, familie of als je aan het sporten bent.

Als het lastig voor jezelf blijft om deze open vragen zo te beantwoorden, dan kun je hier ook wat concrete (online) tools voor gebruiken, waarover later meer.

De vragen uit de tweede rij kun je wat gemakkelijker en sneller beantwoorden. Hier kun je wel een keer even voor gaan zitten en wat rondsurfen op internet. De **Nationale Beroepengids** is een hier een handige site voor.

Naast dat je aan jezelf de eerste rij vragen hebt gesteld, is het ook handig en belangrijk om deze vragen ook aan jouw omgeving te stellen. Je familie, vrienden, sportclubgenoten, collega's van een baantje dat je al hebt (gehad), een mentor, een coach.

Iedereen heeft namelijk een eigen kijk op zichzelf en de omgeving heeft ook zijn eigen kijk op jou. In verschillende situaties en in verschillende omgevingen gedraag jij je (onbewust) anders. Het hoort allemaal bij jou, wie je bent.

Het is misschien wel spannend om aan anderen te vragen hoe zij jou zien, wat zij denken waar jij goed in bent en wat bij jou past. Het kan je zeker wel helpen bij het keuzeprocess. Het geeft je namelijk een volledig beeld over jou als persoon. Daardoor kun je jouw kwaliteiten en interesses beter vergelijken met de verschillende soorten studies die er zijn. Wat er dan van jou verwacht wordt, wat je gaat leren en doen. En of er dan een 'match' is!

Online tools

Er zijn verschillende websites die jou kunnen helpen meer inzicht te krijgen in jouw persoonlijkheid en jouw kwaliteiten.

Een vrij bekende en veelgebruikte site is www.123test.nl

Hierop zijn diverse tests beschikbaar. Ze zijn niet allemaal gratis (ca. €10,00 – €20,00 per test):

- De persoonlijkheidstest, gebaseerd op de Big Five persoonlijkheden
- Competentietest (vaardighedentest)
- Studiekeuzetest
- Beroepskeuzetest

Andere websites met gratis tests:

Studiekeuzetest123

Persoonlijkheidstest

Competentietest

Gratis studiekeuzetest

Beroepentest

Carrièrerijger keuzetest

Verder kun je soms via sites van ROC's, Hogescholen en Universiteiten ook studiekeuzetesten vinden.

En dan?

Je hebt een aantal tests ingevuld, je hebt op een rijtje gezet waar jouw interesses liggen, waar je goed in bent en wat jouw aandachts- en leerpunten zijn. Je hebt lef getoond en aan jouw omgeving gevraagd hoe zij jou zien en wat ze bij jou zouden vinden passen. Hoe ga je nu al deze informatie samenvoegen en tot een beslissing komen? Dat kan lastig zijn, om in je eentje te doen.

1. Je kunt op zoek gaan naar overeenkomsten, de 'rode draad' in de uitkomsten en antwoorden die je zelf hebt gegeven en die je hebt gekregen.
2. Op basis van de studie- en/of beroepskeuzetest(s) kun je een top 5 maken van de studies/beroepen die jou het meest aanspreken.
3. Vervolgens een top 3 maken van de studies/beroepen waarin jij interesse in hebt én die het beste bij jou lijken te passen op basis van de uitkomsten bij 1.
4. Zoek op welke ROC's, Hogescholen of Universiteiten deze opleidingen aanbieden, in de steden waar jij zou willen gaan studeren.
5. Zoek uit wanneer de open dagen, open avonden en meeloop-, proefstudeerdagen zijn.

Zet deze momenten op een rij. Maak een keuze waar je wanneer naartoe wilt en kunt.

Zet deze momenten in jouw (digitale) agenda, *met vooraf een (terugkerende) herinnering.

*Waarom, denk je misschien? Dat onthoud ik toch wel? Misschien wel.

Maar meestal zijn deze dagen nog behoorlijk ver weg (over 3 tot 6 maanden). Misschien ben je dan druk aan het werk, heb je een belangrijke training, wedstrijd of optreden, of ga je last-minute op vakantie. Als je op tijd de herinnering krijgt (zeg 2-4 weken van tevoren) dan kun je met je werk, sportclub, muziekclub nog wat regelen, of overwegen om misschien iets eerder of later op vakantie te gaan.